

Datum

2021-06-01

Vår referens

Elmira Bavel

Planeringssekreterare

elmira.bavel@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Remiss angående Motion av Charlotte Bossen (C) om att

jämställdhetssäkra alla beslut, STK-2021-132 ASN-2021-3587

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden har fått möjlighet att yttra sig avseende motion om att jämställdhetssäkra alla beslut av Centerpartiet i Malmö. I motionen anføres att ett sätt att uppnå en jämställd stad är att göra jämställdhetsanalyser i beredning, beslut och uppföljning av alla ärenden i den kommunala organisationen.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen instämmer i att det är viktigt att göra konsekvensanalyser för att fatta välgrundade beslut. Förvaltningen har gjort flera insatser för att integrera ett jämställdhetsperspektiv i ärendeberedningsprocessen. Förvaltningen anser det motiverat att göra jämställdhetsanalyser då det bedöms som särskilt relevant i relation till ärendets karaktär och innehåll, men att det riskerar att leda till omotiverad administration i förhållande till ökad kvalitet i beslutsunderlag om det ska göras i beredning, beslut och uppföljning av alla ärenden.

Enligt arbetsmarknads- och socialförvaltningen vore det positivt med ett gemensamt arbetssätt i staden avseende arbetet med jämställda, jämlika och barnrättssäkrade beslutsunderlag. Förvaltningen menar dock att arbetet bör beaktas inom ramen för stadens ordinarie styrmodell och att ett gemensamt arbetssätt bör utformas i samband med implementering av den nya stadsövergripande policyn för rättighetsfrågor i Malmö stad.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen föreslår arbetsmarknads- och socialnämnden att avslå motionens yrkande att uppdra åt berörda nämnder att utreda och komma med förslag på hur alla beslut kan jämställdhetssäkras genom att göra jämställdhetsanalyser i beredning, beslut och uppföljning av ärenden.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner yttrandet avseende motionen om att jämställdhetssäkra alla beslut.
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden skickar yttrandet till kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

- Motion av Charlotte Bossen (C) till Malmö kommunfullmäktige om att jämställdhetssäkra alla beslut
- G-Tjänsteskrivelse ASN 21-06-17 Motion av Charlotte Bossen (C) om att jämställdhetssäkra alla beslut
- Förslag till yttrande ASN 21-06-17 Remiss angående Motion av Charlotte Bossen (C) om att jämställdhetssäkra alla beslut

Beslutsplanering

ASN presidieberedning 2021-06-02

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2021-06-10

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2021-06-17

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Ärendet

Arbetsmarknads- och socialnämnden har fått möjlighet att yttra sig avseende motion om att jämställdhetssäkra alla beslut från Centerpartiet i Malmö. I motionen anförts att ett sätt att uppnå en jämställd stad där invånare oavsett könstillhörighet har samma makt att forma samhället och sina liv är att göra jämställdhetsanalyser i beredning, beslut och uppföljning av alla ärenden inom den kommunala organisationen.

Motionären menar att genom att jämställdhetssäkra alla beslut höjs kvaliteten i stadens verksamheter samt gör dem mer effektiva och säkra. I motionen framförs även att Malmö stad behöver nya arbetssätt för att alla oavsett könstillhörighet ska garanteras likvärdig service och rättvis fördelning av resurser.

Motionären föreslår kommunfullmäktige besluta att uppdraga åt berörda nämnder att utreda och komma med förslag på hur alla beslut kan jämställdhetssäkras, genom att göra jämställdhetsanalyser i beredning, beslut och uppföljning av alla ärenden i den kommunala organisationen.

Sveriges kommuner och regioners checklista för jämställda beslut

Motionären hänvisar i ärendet till en checklista för jämställda beslut framtagen av Sveriges kommuner och regioner (hädanefter SKR). Checklistan utgör i huvudsak ett stöd för att förtroendevalda ska kunna avgöra om ett beslutsunderlag ger förutsättningar att fatta jämställda beslut.

För tjänstepersoner har SKR tagit fram en motsvarande vägledning för jämställda underlag.

Checklistan är baserad på fem frågeställningar och innehåller en beskrivning av i sammanhanget grundläggande begrepp såsom könsuppdelad statistik och könskonsekvensbeskrivning.¹

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens arbete med att integrera

1

<https://skr.se/skr/demokratiledningstyrning/manskligarattigheterjamlikhet/jamstalldhet/stodmaterial/checklistajamstalldabeslut.5811.html>

jämställdhetsperspektivet i beslutsunderlag

Malmö stad antog 2012 *Utvecklingsplan för jämställdhetsintegrering*. Inom socialtjänstens verksamheter och inom området arbetsmarknad har det sedan antagandet bedrivits ett arbete i enlighet med utvecklingsplanens ambitioner. Verksamheterna har arbetat med att ta fram könsuppdelad statistik, med att göra jämställdhetsanalyser samt med att motverka könstereotypa normer i myndighetsutövning, insatser, service och bemötande.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har gjort flera insatser för att integrera ett jämställdhetsperspektiv i ärendeberedning. Förvaltningen anordnar regelbundet tematiserade träffar för de handläggare som bereder underlag till nämnd, så kallade *handläggareforum*. Ett tillfälle har ägnats åt utbildning och dialog kring jämställda och jämlika beslutsunderlag.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen arbetar även med att implementera ett arbetssätt som innebär ett ökat samarbete mellan handläggare på förvaltningen för att säkerställa att ett ärende blir belyst utifrån olika perspektiv. Vid sidan om rättighetsperspektiv kan det exempelvis vara relevant att belysa ekonomiska eller miljömässiga konsekvenser. Att arbeta teambaserat innebär att fler kompetenser blir tillgängliga under beredningsprocessen.

För att tydliggöra för handläggare att ett ärende bör beakta olika perspektiv ska alla förvaltningens ärenden innehålla rubrikerna *jämställdhetsperspektiv* samt *barnperspektiv*. Att tillägna särskilda avsnitt till detta bedöms underlätta integrering, samt till ökat synliggörande och systematik.

Förvaltningens överväganden

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen instämmer i att det är viktigt att göra konsekvensanalyser utifrån olika perspektiv för att fatta välgrundade beslut. Förvaltningen anser att motionen om jämställda beslut i den kommunala organisationen behandlar ett viktigt område som i hög grad är relevant för malmöbornas uppfattning och upplevelse av Malmö stads verksamheter.

Arbetet med jämställda beslutsunderlag bör enligt arbetsmarknads- och socialförvaltningen vara en del i att integrera jämställdhetsperspektivet i övergripande ordinarie processer. Det finns redan direktiv som stödjer en integrering, bland annat i stadens styrmodell för mål och uppföljning, i arbetsmarknads- och socialnämndens reglemente samt i stadsövergripande styrdokument.

För att garantera likvärdighet för malmöborna arbetar arbetsmarknads- och socialförvaltningens verksamheter kontinuerligt för att motverka omotiverade skillnader. Ambitionen är att säkerställa en ändamålsenlig verksamhet inte bara utifrån ett jämställdhetsperspektiv, utan även ett barnrätts- och jämlikhetsperspektiv. Det är viktigt att bedriva ett aktivt jämställdhetsarbete. Baserat på bland annat socialtjänstlagen, förvaltningens kärnuppdrag och huvudsakliga målgrupp kan dock avgränsningen till att endast synliggöra konsekvenser utifrån kön vara missvisande. Förvaltningen ser behov av att arbeta utifrån en metod där kön alltid är en parameter, men där hänsyn tas även till andra i sammanhanget relevanta bakgrundsfaktorer.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen hanterar en mängd olika typer av ärenden. Det kan vara individärenden, remissyttranden samt olika strategiska dokument. Det är motiverat att göra jämställdhetsanalyser då det bedöms som särskilt relevant i relation till ärendets karaktär och innehåll, men om analys ska göras i samtliga ärenden riskerar det att leda till omotiverad

administration i förhållande till ökad kvalitet i beslutsunderlag. Det kan också vara en utmaning att inom tidsramen för alla ärenden underbygga analyser och konsekvensbeskrivningar med relevanta och kvalitetssäkrade underlag.

Det vore enligt arbetsmarknads- och socialförvaltningen positivt om samtliga stadens förvaltningar kan använda sig av ett gemensamt arbetssätt för att jämställdhetssäkra beslutsunderlag. Förvaltningen menar dock att arbetet bör beaktas inom ramen för stadens ordinarie styrmodell och att ett gemensamt arbetssätt bör utformas i samband med implementering av den nya stadsövergripande policyn för rättighetsfrågor i Malmö stad.

I stadens ärendehandbok finns ett avsnitt tillägnat vikten av att göra konsekvensbeskrivningar i beslutsunderlag utifrån jämställdhets-, jämlikhet-, och barnrättsperspektiv. Avsnittet kan med fördel kompletteras med en stadsgemensam metod som beskriver tillvägagångssätt. Checklistan från SKR erbjuder en bra grund i framtagandet av en gemensam metod. En styrka är att den utgår från ett delat ansvar mellan förtroendevalda och tjänstepersoner. Checklistan bör dock anpassas till och hanteras utifrån ett Malmö stad perspektiv. Om ambitionen är, som ärendehandboken framhåller, att göra konsekvensbeskrivningar ur olika perspektiv, bör en stadsgemensam metod förhålla sig till detta i sin utformning.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen föreslår arbetsmarknads- och socialnämnden att avslå motionens yrkande att uppdra åt berörda nämnder att utreda och komma med förslag på hur alla beslut kan jämställdhetssäkras genom att göra jämställdhetsanalyser i beredning, beslut och uppföljning av ärenden.

Jämställdhetsperspektiv

Motionen behandlar behovet av att göra jämställdhetsanalyser i beredning, beslut och uppföljning av alla ärenden i den kommunala organisationen för att invånare oavsett könstillhörighet ska ha samma makt att forma samhället och sina liv.

Ärendet har därför ett tydligt jämställdhetsperspektiv.

Barnperspektiv

Ärendet behöver enligt arbetsmarknads- och socialförvaltningen kompletteras med ett barnperspektiv. Kommunala verksamheter som riktar sig till barn och unga har en viktig roll i att motverka könsstereotypa normer och föreställningar i tidig ålder.

Förvaltningen möter många barn i utsatta situationer samt hanterar många ärenden som berör och påverkar barn direkt eller indirekt. Flickor och pojkar kan behöva olika typer av insatser och ge uttryck för behov på olika sätt. I konsekvensbeskrivningar som rör barn bör hänsyn tas till kön, men även till faktorer hos barnen såsom exempelvis ålder, språk och funktionsvariation.

Ekonomiska konsekvenser

Ett beslut om att göra jämställdhetsanalyser i ärendeberedning får inga omedelbara ekonomiska konsekvenser för förvaltningen, förutsatt att beslutet inte innebär att analyser ska göras i all beredning, beslut och uppföljning av alla ärenden i den kommunala organisationen då det kan innebära omotiverad administration och merkostnader.

Arbetssättet ställer höga kunskapskrav på handläggare, bland annat kring analysmetoder och jämställdhetspolitiska mål. Resurser till kompetensutveckling samt forum för kunskaps- och

erfarenhetsutbyte är nödvändigt för att kvalitetssäkra analyser och konsekvensbeskrivningar.

Ansvariga

Jonas Magnusson Enhetschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef